

Sygn. akt XV C 884/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. sek. sąd. M. F.

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko T. M.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda J. J. na rzecz pozwanego T. M. kwotę 3.600 zł. (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

UZASADNIENIE

W dniu 27 czerwca 2011 roku do Sądu Okręgowego we Włocławku I Wydziału Cywilnego wpłynął pozew J. J. przeciwko T. M.. Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 242400 zł tytułem odszkodowania i kwoty 20000 zł tytułem zadośćuczynienia. Powód wniósł o obciążenie pozwanego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu do wniesienia skargi kasacyjnej w sprawie I ACa 1447/10 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Pozwany sporządził opinię prawną z dnia 16 kwietnia 2011 roku o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. Powód zamierzał omówić sprawę, czego pozwany nie uczynił. Według powoda zachowanie pozwanego naruszyło zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, przepisy powszechnie obowiązujące. Nie dokonano wobec powyższego kontroli orzeczenia sądu II instancji, Dlatego niezbędne jest naprawienie szkody powoda. Kwota żądania nie wpłynęła do majątku powoda. Ponadto naruszono dobra osobiste powoda poprzez instrumentalne potraktowanie jego sprawy, wykorzystanie niekorzystnego położenia powoda (pobyt w więzieniu).

Pozwany złożył w przepisany terminie odpowiedź na pozew. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu wskazał, że został wyznaczony jako pełnomocnik z urzędu powoda do sporządzenia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 lutego 2011 roku wydanego w sprawie o sygn. I ACa 1447/10. Wskazał, iż po zapoznaniu się z aktami sprawy sporządził opinię o niecelowości wnoszenia skargi kasacyjnej uznając, iż nie ma podstaw prawnych i faktycznych do jej wniesienia. Wobec powyższego, nie istniała w ocenie pozwanego konieczność osobistego skontaktowania się z powodem.

W postanowieniu z dnia 10 września 2012 roku Sąd Okręgowy we Włocławku stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku jako właściwemu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany T. M. został wyznaczony jako pełnomocnik z urzędu powoda J. J. w sprawie zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku o sygn. akt I ACa 1447/10.

Dowód: okoliczność bezsporna nadto potwierdzona pismem OIRP w G. (k. 92);

Po zapoznaniu się z aktami sprawy pozwana sporządziły opinię o niecelowości wnoszenia skargi kasacyjnej wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 lutego 2011 roku uznając, iż nie ma podstaw prawnych i faktycznych do jej wniesienia.

Dowód: okoliczność bezsporna nadto potwierdzona dowodem: wniosek o przywrócenie terminu do przedłożenia zawiadomienia o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej (k. 81), opinia o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej (k. 83);

W międzyczasie pozwany kontaktował się z powodem za pośrednictwem listów poleconych, w których informował o przebiegu postępowania, przyczynach dla których uznał, że niecelowe jest osobiste omówienie sprawy w Areszcie Śledczym.

Dowód: korespondencja stron (k. 93-101);

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o twierdzenia stron, które były jednoznaczne i nie kwestionowane, a także w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy. W ocenie Sądu dokumenty te zostały sporządzone zgodnie z wymogami prawa i nie nasuwały wątpliwości Sądu co do ich autentyczności, nie były również kwestionowane przez strony.

Stan faktyczny między stronami był niesporny. Istota sporu sprowadzała się natomiast do ustalenia okoliczności kształtujących ewentualną odpowiedzialność cywilną pozwanej.

W pierwszej kolejności powód, opierając swoje powództwa na art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c., domagał się zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 80.000 zł, wskazując, że pozwany reprezentując jego interes we wskazanej powyżej sprawie nienależycie wykonywała swoje obowiązki i przez to doprowadziła do powstania po stronie powodowej krzywdy.

Wobec tak sprecyzowanego zarzutu, ocena zasadności roszczenia powoda sprowadzała się do rozważenia, czy zaistniały obligatoryjne przesłanki odpowiedzialności pozwanej w postaci: niewykonania bądź nienależytego wykonania obowiązków, jakie nakładają na niego przepisy prawa, powstania po stronie powoda szkody, w tym szkody na osobie (krzywdy) oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy naruszeniem obowiązków przez pozwany a zaistnieniem ewentualnej szkody.

Zgodnie z art. 24 k.c., ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków. Osoba ta może w szczególności żądać zadośćuczynienia pieniężnego. Możliwość przyznania zadośćuczynienia potwierdza przepis art. 448 k.c.

Dokonując oceny należytego wykonania obowiązków przez pozwany Sąd miał na względzie obowiązujące przepisy prawne, regulujące obowiązki radców prawnych jako profesjonalnych pełnomocników w postępowaniach sądowych oraz normujące zasady etycznego postępowania, w szczególności ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. radcach prawnych (tekst

jednolity – t.j. Dz. U. 2014 poz. 647 z późn. zm.) oraz uchwaloną przez Naczelną Radę Radców Prawnych Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Ze wskazanych powyżej źródeł prawa wynika w sposób jednoznaczny, iż obowiązki radcy prawny sprowadzają się do udzielania ochrony prawnej interesów podmiotów na których rzecz jest wykonywana (art. 2), zaś wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej (art. 4 ust. 1).

Z kolei obowiązki o charakterze moralno – etycznym radcy prawnego precyzuje Kodeks Etyki Radców Prawnych. Ze wskazanego Zbioru Zasad wynika, iż od radcy prawnego wymaga się przestrzegania ogólnych norm etycznych i prawnych. Art. 1 stanowi zaś, iż radca prawny obowiązany jest kierować się przepisami prawa, postanowieniami zawartymi Kodeksem Etyki oraz uchwałami organów samorządu. Art. 6 stanowi, iż radca prawny obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe godnie z prawem uczciwie, rzeczowo i z należyłą starannością. Art. 11 ust. 2 wskazuje, iż radca prawny wykonując zawód, obowiązany jest zawsze kierować się prawem.

Podzielając utrwalony w orzecznictwie pogląd wyrażony w wyroku z dnia 2 grudnia 2004 r. (V CK 297/04, Monitor Prawniczy 2005/1/9) stwierdzić należy, iż adwokat i radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla tej strony, gdyby pełnomocnik zachował należyłą staranność. Mocodawca może żądać odszkodowania, a sąd orzekający w sprawie powinien ocenić należyłą staranność wymaganą od adwokata i radcy przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru ich działalności.

Jakkolwiek powyższa zasada odpowiedzialności wynika z łączącej strony umowy, to jednak uznać należy, iż znajduje ona zastosowanie również do oceny działań podejmowanych przez pełnomocnika wyznaczonego do prowadzenia sprawy z urzędu.

Oznacza to, iż przy rozważaniu zasadności podniesionego przez powoda zarzutu naruszenia przez pozwanego obowiązku niewykonania czy nienależytego wykonania zobowiązania zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego o zleceniu, stanowiące pewien wzorzec starannego działania przy świadczeniu usług dla klientów.

W ocenie Sądu, pozwanemu nie można w niniejszej sprawie postawić zarzutu działania bądź zaniechania poprzez niezachowanie należytej staranności w czasie reprezentowania powoda.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w świetle przepisów prawa powszechnie obowiązującego, jak i zasad moralno – etycznych nie sposób uznać, by pozwana naruszyła zasady prawidłowego postępowania. Pozwany wykazał w ocenie Sądu, iż przy wykonywaniu swoich obowiązków dochował należytej staranności. W szczególności w sprawie, sygn. akt I ACa 1147/10 prowadzonej przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po zapoznaniu się z aktami sprawy pozwany sporządził opinię o niecelowości wnoszenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, uznając, iż brak jest podstaw prawnych i faktycznych do jego wniesienia. Powód nie kwestionując treści powyższej opinii zarzucał jedynie, iż pozwana nie skontaktowała się z nim, by wymienić poglądy na temat konkretnej sprawy.

W ocenie Sądu powyższe zarzuty powoda w żaden sposób nie pozwalają przyjąć, iż pozwana naruszyła swoje obowiązki.

Świadczenie pomocy prawnej przez radców prawnych jest rodzajem działalności usługowej. Przesądzają o tym przepisy prawa wskazujące przykładowy katalog czynności składających się na istotę tych zawodów. W ramach wykonywania swojego zawodu radcowie udzielają porad prawnych, sporządzają opinie prawne, opracowują projekty aktów prawnych oraz występują przed sądami i urzędami. Zadaniem radcy prawnego jest w szczególności prawidłowa obrona praw i interesów osoby reprezentowanej, do czego nie jest każdorazowo konieczny kontakt z taką osobą. Biorąc zatem pod uwagę, iż istotnymi do rozstrzygnięcia w sprawie I ACa 581/11 pozostawały kwestie o charakterze prawnym, a kontakt pomiędzy stronami kontakt pozostawał utrudniony z uwagi na przebywanie przez powoda w Zakładzie Karnym uznać należy, iż w rzeczywistości nie istniała potrzeba konsultacji. Działanie pozwanej ograniczające się do

zapoznawania się z aktami spraw, w tym pismami powoda oraz sporządzenia opinii o niecelowości wniesienia skargi niewątpliwie wyczerpywało zatem obowiązki wynikające z pełnomocnictwa.

Tym samym, nie sposób podzielić stanowiska powoda, jakoby pozwana prowadziła sprawę w sposób niedbały i wadliwy, nie zapewniający należytej ochrony praw reprezentowanej przez niego strony. Powód nie wykazał żadnego zaniechania po stronie pozwanej, które skutkowałyby wadliwie niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem. Powód jasno bowiem przyznał, iż nie ma żadnych zastrzeżeń co do merytorycznego prowadzenia sprawy i treści sporządzonej przez pozwaną opinii. Po stronie pozwanej nie istniał zatem obowiązek zaprzeczania bezprawności swojego działania, zgodnie z przyjętym w art. 24 k.c. odmiennym od ogólnego rozkładem ciężaru dowodu w sprawie o ochronę dóbr osobistych.

Trudno przyjąć, iż przyjęta przez stronę pozwaną forma kontaktu z powodem, która nie zadowalała go w wystarczającym stopniu, mogła naruszyć jego dobra osobiste oraz wyrządzić mu jakąkolwiek krzywdę w postaci instrumentalnego traktowania, wykorzystania położenia życiowego.

Wobec powyższego, mając na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie sposób zarzucić pozwanemu obiektywnej bezprawności zachowania jako pełnomocnika procesowego. W ocenie Sądu powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności pozwanego z tytułu na ruszenia dóbr osobistych, a także na jakiegokolwiek innej podstawie prawnej, w tym z art. 415 k.c. lub nawet art. 471 k.c.

We wskazanych wyżej podstawach prawnych należałoby poszukiwać podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Powód nie wykazał jednak w żaden sposób, aby pozwany wyrządził jemu szkodę, w jakiej wysokości ani związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem (sporządzeniem opinii o niecelowości sporządzenia skargi kasacyjnej). Tym samym jego roszczenie było bezzasadne co do zasady i wysokości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 24 k.c. i art. 448 k.c. oraz art. 415 k.c. stosowanych a contrario oddalił powództwo w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II sentencji wyroku biorąc pod uwagę art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. Powód przegrał sprawę, zatem obowiązany jest zwrócić pozwanemu na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów postępowania w niniejszej sprawie należały koszty zastępstwa procesowego 3600 zł (por. §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, t.j. Dz. U. z 2013 roku poz. 461).